

voditeljem, kakoršni so: Palacki, Rieger in grof Klam-Martinec.

Ali druga je pri nas Slovenceh. Pri nas so mladoslovenski liberalci s pomočjo nemškutarjev doplezali do večje moči in tedaj tudi do večje nevarnosti za prihodnost našega naroda.

1. Kdo so odpadniki Mladoslovinci? Liberalci so, podobni navadnemu plemenu evropskih liberalcev. Sicer pa katoliški veri ne nasprotujejo vsi enako hudo in zavedno. Veliko jih je pri liberalcih, ker je zdaj liberalizem sploh v navadi. Drugi so preplašljivi in si ne upajo očitno in djanski postopati kot verni Katoličani. Zopet drugi so polni krivih misli in predsodkov o kat. Cerkvi. Zato pa tudi popolnem kriv o njej mislijo in krivično sodijo. Mislijo, da bo vseh držav konec, če ne bodo po postavah sv. Cerkve, jenihi služabnikov in naprav svetni oblasti popolnem podvrgli. Sicer radi delivajo svobode vsem krivoverstvom in neverstvom, ali za sv. Cerkvo ne morejo nikoli zadosti verig nakovati. Pri vsem tem pa še si domišljnejo, da so Bog vedil koliko dobrega storili. Vendar slepci so in voditelji slepcev. Sami ne sprevidijo, kako jih za nos vodijo zvijačniki, sovražniki vsake vere, prekuculi, umazani šuntarji, ki največje veselje čutijo, ako zamorejo prav nespodobno grditi in zasramovati, kar je vernikom sveto, častito in v največjo časno in večno tolažbo.

Da je med nami bilo dokaj takih Slovencev, ki so spadali med eno ali drugo zgoraj omenjenih liberalnih vrst, to nam je bilo že davno znano. Vendar kdo da je naše liberalce prvič naklanjal in naposled naklonil, da so na svetlo stopili kot posebna politična stranka, to nam še ni popolnem jasno. Nekteri mislijo na dr. Dominkuša v Mariboru. Večina pa kaže na dr. Zarnika. To pa zato, ker je ta človek s svojimi kranjskimi mladiči in pajdaši ob času svojega bivanja v Brešcih, v Ljutomeru in Mariboru prvič k nam zasejal nekako mrzenje med našimi poslanci in med duhovniki. Navidežni vodja liberalnih Slovencev je zdaj dr. Vošnjak. Večni omahljivec, dr. Razlag velja kot začasna metla ali boben, da bi se po njem več Slovencev nabobnalo v mladoslovenski tabor. Drugi n. p. Ploj, Pfeifer itd., ti so le potrebni trabanti in rep. S temi vlečejo potem večjidel vsi slovenski dohtarji, notarji, koncipienti, pisarji, nekoliko učiteljev in študentov, nekaj slovenskih tržanov in mestjanov s pečico zbeganih kmetov. V sili potegnejo ž njimi tudi nemškutarji. To pa le tedaj, kadar so preslabi, da bi pri volitvah sami prodrli.

2. Kaj počenjajo liberalni Slovenci? Prvič odpadli so od federalistične stranke, katerej so više 10 let jako lepo, zvesto, častno in požrtvovalno služili. Kar je resnica, to radi pripoznamo tudi svojim zdajnim nasprotnikom. Drugič pristopili so nemškim ustavovercem; pripoznali so tisto ustavo, katerej so poprej

z bistrim umom in ostro besedo nasprotovali. Postali so sami: ustavoverci. Dobili smo tedaj zraven nemških, še slovenske ustavoverce. To je, se vê, čudna reč, a gola resnica. V dunajskem rajhsratu so se očitno postavili na stališče ustavoversko. Tretjič začeli so zaslužene narodnjake in poprejšne svoje prijatelje n. p. Bleiweisa, Kosto, Hermana itd. neusmiljeno grditi in obvljavo in upljiv pri Slovenceh spravljati. Četrtič posnemajo nemške liberalce in judovske pisarje ter psujejo sv. Cerkvo in njene duhovnike prav nedostojno in grozno. Tukaj se njim pa časih pripetijo prav smešne reči. Tiste duhovne namreč, katere so pred kratkim kot čvrste in neprestrašene narodnjake hvalili, te zdaj kot „fanatične (prenapete) farje“ zmerjajo. Nasproti pa jalove nemarnjake hvalisajo kot zgled pravega duhovna. Na mariborskega škofa poprej niso nikoli zadosti blata nanositi zamogli, a zdaj ga že hodijo časih božat, češ, da „ni tako fanatičen (prenapet), kakor grački. Sploh vse, kar so ti liberalci poprej zagovarjali, branili in hvalili, to zdaj sovražijo, razdirajo in zaničujejo. Vse so postavili na robe, so pač pravi Narobe-Slovenci.

Polastili so se: narodne tiskarne popolnem, čeravno je tudi veliko duhovnov, zvijačno goljufanih pod krinko čistega (?) narodnjaštva, precej denarjev tje vteknilo. Ob enem je „Slov. Narod“ pokazal svoje pravo lice in zdaj že 2 leti prav ostudno svoje liberalno blato pometa nad duhovne in svetne može, ki pa v njegov rog ne trobijo. Tudi prostim ljudem točijo po svojem „Tedniku“ liberalne svobode in omike. Staro glasilo: vse za vero, dom in cesarja, zakadili so v kot med nevredne ropotije. Izmislili so si novo glasilo: vse za narod, svobodo in omiko. Krst so ohranili, toda brez „žegnane vode“. Imenujejo se: liberalce, naprednjake, svobodomiseln, liberalno, napredno stranko. Drugi so jim vsakega zaničevanja vredni: klerikalci, nazadnjaki, mračnjaki ter klerikalna, nazadnjaška stranka. Tak je razpor med Slovenci!

Prihodnjič bomo nasledovali uzroke temu čudnemu, po naših mislih prav nepotrebnemu razporu. —

Cerkvene zadeve.

V Marije-Celje, kakor od mnogo strani slišimo, se poda letos veliko štajerskih Slovencev na božjo pot. Prav imajo. Vsaj smo posebne milosti nebes Kraljice potrebni. Marija-Celje je najstarejša pa tudi najbolj slovita božja pot v našem cesarstvu. Letos je 717 let, kar tje zahajajo prijatelji Marijini.

Žalost in veselje sv. Cerkve globoko v srce sega vsakemu vernemu Katoličanu. In po pravici. Vsaj smo udi telesa, čegar glava je Kristus.

Zato pa s tolikim sočutjem gledamo, koliko krivično preganjanje zdaj katoliški Nemei trpé in kako junaško ga prenašajo. Povemo takoj, kar se je na Pruskem le v pretečenem tednu zgodilo. Izgnani bili so: 1 fajmošter, 1 kaplan, 1 novozegnan mešnik. Zaprti v ječo: 1 škof, 1 dekan, 1 fajmošter, 1 kaplan. Obsojeni na plaž: 1 seminišk predstojnik, 1 kaplan. Rubljeni (fantani) 1 zaseben mešnik. Vse to se je zgodilo le v enem tednu. Tako delajo Lutrovci, frajmaurerji in liberalci, kder do oblasti pridejo!

Zaprti so pretečeni teden že 5. škofa namreč: Paderbornskega. Godilo se je tako! V jutru ob 8. uri 4. avgusta pride sodnijski poslanik z beriči. Kmalu so vsi korarji zbrani okoli svojega škofa. Žalostni jemljejo slovo in mu obetajo, da bodo le njega kot svojega pastirja priznavali, naj pride, kar boče. Potem podeli škof vsej škofiji svoj pastirsk blagoslov in proti beričem obrnjen reče glasno: „ali ste prišli, da mi silo storiti?“ Odgovorijo: da. In zdaj prime berič škofa za rokave ter ga vleče seboj po stopnicah do voza na ulici. Vse mesto je bilo po konci; ves trg in ulice bile so natlačene ljudi. Vsak je hotel svojega škofa videti, mu svojo spoštovanje skazati in do ječe spremljati. Beriči so z vozom komaj zamogli naprej. Ko množica vidi škofa sedeti med 2 beričema, tedaj je zagnala tisočeri glas: živili, naš škof! in je tako svojega pastirja spremljevala do ječinih vrat. Mestjani so potem začeli pesen peti na čast sv. Liboriju, ki je patron paderbornske škofije. Ali policaji in žandari so jim to zabranili.

Velikodušnost katoliškega misijonarja. Prebivalci sandviških otokov v Velikem morji so Kristjani, z večinom lutrovci. Vendar število Katoličanov se vedno množi. Ondi razsajajo nekaj let že strahovite gobe. Človek dobi po lici črne pege ali maroge. Kmalu se spustijo po vsem životu gnoječi se tvuri. Živo telo gnjuje. Ud za udom odpada. Smrad je strahovit. Bolezen kužna in neizvračljiva. Zato je ukazala vlada vse gobave pobrati in na otok Moletej odpeljati. Med 8000 nesrečnežev bilo je tudi 500 Katoličanov. Želeli so si mešnika. Ali kdo bi si upal med-nje? Moral bi namreč vedno tam ostati, ker vlada živi duši ne dovoli otoka zapustiti. Nobenega zdravnika ni tam, nobenega strežnika. Toda usmiljeni Samaritan se najde. Č. o. Damian Devešter, mešnik družbe srca Jezusovega, se je sam rad gobavim daroval. Že 2 leti je pri njih. Od 8000 jih še živi le 800. Skoro vsi so umrli kot verni in Bogu udani Katoličani. Duhovnik pa je še zdaj zdrav. Bog ga očitno varujo.

Gospodarske stvari.

Lišaji na sadunosnih drevesih.

Ni bolezn, ki bi bila bolj po naših sadu-

nosnih drevesih razširjena, kakor lišaji, nobena skoraj ni škodljivejša od nje in vendar se skoraj na nobeno drugo manj ozir ne jemlje, kakor ravno na njo. Če je gospodar spomladi drevesa za silo lišajev otrebil, že misli Bog vedi, kaj velikega je že opravil. Treba pa je le zdaj zopet pogledati na drevesa in našlo se boče, da je stvar na mnogih mestih ravno takošna, kakoršna ja bila spomladi. Posebno debela in debelejšje veje so pogosto z rumenim ali sivim lišajem prevlečene, in ne sme se odlagati, da se drevesa tega zajedavca osnažijo. Brani namreč, da solnce in zrak do skorje ne more, ovira prosto izhlapljenje in vsisavanje, zadržuje mokroto in vlažnost in ima tako mnogokrat najhujše nasledke za drevo. Posebno tam, kder ima sadovnjak nekoliko bolj globoko lego ali drevesa bolj gosto stojé, da jih zrak ne more prosto prepihavati in solnčni žarki le po malem v njega vdirati, se lišaj skoraj vselaj nahaja, zlasti na jablanah.

Ravno tako se tudi tam rad zareja, kder zemlji potrebne moči manjka, da bi drevje moglo krepko in veselo poganjati. Marsikdo morda misli, da tanki rumeni ali sivi lišaj drevesu toliko ne škoduje. Skušeni sadjerejci vendar pravijo, da je ravno ta lišaj najhujši sovražnik dreves, ker kroženje sokov ustavlja in izhlapljevanje zadržuje. Treba je le bolj pazljivo drevo opazovati in hitro se boče videlo, da tako drevo le malo ali celo nič več ne poganja; sicer še cvete, ali le malo in redko kedaj rodi. Kakor hitro sedaj po letu mokrotno vreme nastopi, se ne sme odlagati, da se lišaji do dobrega ostrugajo. Na vsak način bi se pa to moralo zdaj meseca avgusta zgoditi, ker se z lišaji vred tudi veliko mrčesne zalege odpravi. Tudi vmivanje z lugom in žajfaiico, apneno vodo, dobro služi. Če se lišaji marljivo ne odstranjajo, ni mogoče dreves zdravih ohraniti. Če se pa drevesa marljivo snažijo, bodo ostala zdrava posebno, če se tudi viri, iz katerih lišaji prihajajo in ktere smo gori povedali, marljivo zamašujejo.

Kako gre posušene poljske in kuhinjske zeli hranjevati za zimsko porabo?

Sušenje poljskih in kuhinjskih zeli ima korist. Prvič moremo jedila iz sočivja o vsakem času v letu si napraviti in drugič se da velika zaloga na primerno majhnem prostoru shraniti. Da pa sočivje svojega okusa in barve ne zgubi in se zopet popolnoma nakuhava, je treba na sledeče paziti, in tako-le ž njim ravnati.

Sočivje se najprej očedi in osnaži, kolikor le mogoče zvesto, potem opere in tako pripravi, kakor za kuhanje. Na to se voda do dobrega ocedi, sočivje pa po snažnih deskah ali čistem platnu razpoloži in skrbno obrača. Ko je do dobrega osuhnělo, se položi na peč, ki je precej topla zakurjena. Tu mora toliko časa ležati, do-